

Skupnostno urejanje grajskih površin – poročilo o mentoriranju

V okviru projekta [Dovolj za vse, Skupnostno upravljanje z življenjskimi viri](#), katerega namen je seznaniti, usposobiti in opolnomočiti lokalne skupnosti za trajnostno upravljanje z življenjskimi viri v svojem okolju ter s tem podpreti oz. pospešiti prehod v nizkoogljično, snovno učinkovito, trajnostno družbo, je bilo izvedeno tudi mentoriranje šestih izbranih prijaviteljev. Mentoriranje je bilo namenjeno povečanju usposobljenosti in spodbujanju konkretnih projektov skupnostnega upravljanja v lokalnih okoljih na področjih trajnostnega urejanja prostora, vključno s trajnostnim prometom, samooskrbe s hrano in ekološkega kmetijstva, lokalnega krožnega gospodarstva in trajnostne potrošnje, učinkovite rabe energije in oskrbe z energijo iz lokalnih obnovljivih virov.

Občina Škofja loka se je prijavila za mentoriranje projekta **vzpostavitve skupnostnega vrta na grajskem dvorišču gradu v Škofji Loki**. Skozi zastavljen projekt bi želeli urediti manjši skupnostni vrt znotraj ograjenega območja Loškega gradu, ki bi ga urejale ranljive skupine. Občina Škofja Loka pri razvoju te ideje sodeluje Loškimi muzejem, Razvojno agencijo Sora in Društvom Sožitje. Vendar je tekom mentoriranja prišlo do razširitve te ideje in proces mentoriranja je bil usmerjen na naslavljanje problema skupnostnega urejanja (dela) grajskega območja po principih [izvajanja skupnostnih projektov](#).

Površine v lasti občine so zelo primerne in privlačne za skupnostne projekte, na teh površinah se razvija tudi vse več dobrih praks participativnega urejanja prostora. Za občino predstavljajo vir, s katerim lahko zadovoljuje potrebe svojih prebivalcev in prispeva k blaginji skupnosti. Še posebej to velja za območje grajskega vrta Loškega gradu, ki ga upravlja javni zavod Loški muzej in je pomembna kulturna dediščina, razpoznavni znak mesta in turistična atrakcija. Zato raba ne more biti kakršna koli. Ob zavesti, da občani in njihove potrebe doslej niso bile v zadostni meri vključene v oblikovanje odločitev glede rabe, urejanja in vzdrževanja grajskih zelenih površin, želi občina spodbuditi skupnostne projekte na tem območju. Pri tem ji največji izziv predstavlja večja mera nedozorelosti dosedanjih prejetih pobud v smislu deficita skupnostne komponente (odprtosti za druge deležnike, prispevanje k blaginji širše skupnosti).

Mentoriranje se je tako osredotočilo na okvirne pogoje skupnostnih projektov, ki jih je občina pripravljena podpreti na delu grajskih površin, in na komunikacijske aktivnosti, ki bodo prebivalce spodbudile k razmišljanju in predlaganju skupnostnih projektov ob zavedanju določenih omejitev ali pogojev. **Tako kot finančne vire je občina tudi materialne vire dolžna porabljeni v največjo dobrobit**

in blaginjo celotne lokalne skupnosti. Zato lahko občina podpre samo tak predlog skupnostnega projekta, ki bo:

- upošteval, da je grajsko območje občutljivo in reprezentativno območje velikega pomena za občino, in prispeval k ohranjanju Loškega gradu kot kulturne dediščine;
- skladen s strateškimi razvojnimi namerami občine ter bo bogatil turistično privlačnost Loškega gradu;
- prispeval k višji kakovosti življenja širše skupnosti – raba površine bo odprta in dostopna za vse ter bo naslavljala tudi potrebe prebivalcev;
- zagotovil trajnejše sodelovanje/angažiranje zainteresiranih pri upravljanju, urejanju in vzdrževanju dogovorjenih površin.

Skupaj s primeri dobrih praks skupnostnih projektov (na primer gradiva na spletni strani [Dovolj za vse](#) ter [spletna stran](#) ali [publikacija](#) Prostori sodelovanja) bo občina v nadaljnjih korakih izvedla več komunikacijskih aktivnosti, ki bodo spodbujale vzpostavitev skupnostnih projektov na zelenih površinah v lasti občine (izbrani grajskih predelih), pripravila pa je tudi smernice za javno razpravo z najširšim naborom identificiranih deležnikov, med katerimi so v ospredju prebivalci (predvsem iz območij v neposredni bližini gradu).

S pomočjo mentoriranja je sedaj občina Škofja Loka osvetlila stanje in izzive, ki jih je treba premagati za uspešen zagon skupnostnih projektov v občini in dorekla prve komunikacijske korake ter njihovo vsebino za doseg tega cilja.

Pripravila: Senka Šifkovič Vrbica
November 2017